

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. IV. Corollaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

Secundam quoque partem habet primū cit. q. 4. de malo. Hæc subjungens: *Et sic in semine defectus corruptionis moralis, & quadam intentio ejus: sicut dicimus, intentionem coloris esse in aere, & intentionem animæ esse in semine. Et ex hoc etiam est ibi virtus ad similem imperfectionem, sicut est ibi virtus ad productionem humanæ naturæ in prole generata.*

12. Ratio totius conclusionis est. Ut anima peccatum originale contrahat vi naturalis generationis, prout distinctè S. D. affirmat, non aliter potest verificari, quàm quia limitatur ad corpus, & fit forma corporis generati ex infecto semine, ideoque destituti vigore justitiæ originalis: sed corpus ideo est generatum ex infecto semine, quia per peccatum Adami semen destituitur illâ virtute instrumentali unâ cum natura propagandi innocentiam & justitiâ originalem, quam habuisset, si Adam non peccasset: ergo propter istum privativum defectum feminis traducitur, & transfunditur in posteros peccatum originale. Major inde probatur: quia anima non potest infici à corpore generato, quasi ipsum corpus in animam agendo suam infectionem communicaret: ergo tantum per hoc, quod forma corporis, scilicet anima ad corpus infectum limitetur. Uti docet S. D. in 2. dist. 30. q. 1. a. 2. ad 5. his verbis: *Cum anima non possit infici nisi per infectionem corporis, non quasi corpore agente in animam, sed per quamdam colimitationem unius ad alterum, quia forma recipitur in materia secundum conditionem ipsius materiæ, cum omne, quod est in altero, sit in altero per modum recipiendi: & ideo ex hoc ipso, quod corpus illa virtute privatur, quâ perfectè erat subijcibile animæ, sequitur etiam, quod anima illa virtute careat, quâ perfectè corpus subditum regat. Et talis defectus originalis justitiæ est culpa naturæ, prout consideratur consequens ex voluntate alicujus habentis naturam, ex quâ natura traducta est.* Hæc S. D.

13. Dices. Ex hoc evincitur, vi generationis etiam physicè propagari peccatum originale: nam S. D. cit. ex q. 4. de malo facit comparationem inter virtutem feminis ad imperfectionem post peccatum Adæ, & inter virtutem ad productionem humanæ naturæ: sed ista est physica: ergo & illa.

Respondeo 1. Illo ipso loco hanc virtutem vocari ab Angelico Doctore *defectum corruptionis moralis*: ergo non est aliquid physicum, sed morale.

Respondeo 2. In hoc esse comparationem & similitudinem, quod uti necessariò natura sequitur ad virtutem feminis, sic etiam inquinatio naturæ per peccatum originale necessariò sequitur ad corruptionem feminis: in cæteris verò esse latam disparitatem: nam natura sequitur productivè, physicè, positivè ex physica & positiva virtute instrumentali feminis, peccatum verò sequitur privativè per solam resultantiam moralem, ex defectu morali & privativo feminis, qui non nisi æquivocè virtus dicitur.

14. Instas. *Ex hoc anima traductivè infectionem incurrit, quia fit cum carne traducta una natura, & ad eandem limitatur: sed fit una natura cum*

carne, & ad eandem limitatur physicè: ergo traductiva infectio animæ fit physicè.

Respondeo distinguendo majorem, quia fit cum carne traducta ex semine moraliter corrupto una natura, concedo; cum carne traducta ut sic, nego. Sed physicè fit una natura cum carne traducta ut sic, concedo; ut traductio dicit defectum corruptionis moralis in semine, nego minorem & consequentiam.

Adhuc inquis cum Gonett. Sicut affirmatio est causa affirmationis, ita negatio est causa negationis: sed vigor, quem Adamus inditum habebat in semine, fuerat physicè productivus justitiæ originalis in posteris: ergo ejus privatio in semine etiam physicè concurret ad privationem justitiæ originalis in posteris.

Respondeo, præcendendo ab illa quæstione, 15. an ille vigor in semine fuerit physicè productivus justitiæ originalis, quod negat Contentsonus non ignobilis Thomista, hoc ipsum argumentum solvendum esse ipsi Gonetto in materia de auxiliis, ubi hoc ipso argumentò Adversarii conantur evertere intrinsecam efficaciam gratiæ, sic enim inquit: *DEUS per gratiam efficacem est causa actus boni: ergo per ejus subtractionem erit causa, quod actus bonus non eliciatur, vel actus malus eliciatur, cum sicut affirmatio &c. Quod igitur ipse illo loco, hoc ipsi reponimus in præsentibus. Et quidem primo. Sicut affirmatio &c. sic negatio est causa negationis, ut est negatio, concedo; ut est privatio, nego: ergo privatio vigoris in semine physicè concurret ad privationem justitiæ originalis, ut est negatio, concedo, hoc ipso quippe, quod nulla adhuc causa physica producat justitiâ, etiam physicè abest ipsa justitiâ; [quod ipsum tamen potius est non concurrere physicè ad ponendam justitiâ, quàm physicè concurrere ad ponendum defectum justitiæ] ut est privatio, sic nego; sic enim est absentia purè moralis connotans debitum morale inessentiam, unâ cum causa morali, voluntate scilicet capitis, & capitali peccato Adami.*

Secundò. Sic negatio est causa negationis, si terminus sit capax ejusmodi causalitatis, concedo; si non sit, nego. Justitiâ quidem originalis est capax productionis physica, cum sit forma physica: atqui privatio illius justitiæ non est capax, cum sit absentia purè moralis, prout est privatio.

§ IV.

Corollaria.

16. Inferes primò, fictitiam esse non solum omnem immodicam qualitatem, sed etiam quamcunque positivam virtutem seu qualitatem instrumentalem fluentem semini superadditam, vi cujus sit traductivum peccati originalis: nam ejusmodi virtus aut qualitas, vel esset naturalis, vel esset supernaturalis. Non naturalis, quia nulla qualitas corporea naturalis in spiritualem animæ substantiam agere potest. Multo minus supernaturalis, quia implicat, à DEO tanquam principali & speciali agente produci virtutem per se causativam peccati. Adde, quod, cum peccatum originale juxta proximè dicenda formaliter consistat

K k 3

consistat in privativo, non requirit majorem virtutem sui communicativam, quam privativam, qualis ex S. D. est carentia illius vigoris productivi justitiæ originalis.

17. Inferes secundò. Per analogiam ad instrumenta creata dici posse, quòd semen sit instrumentum peccati originalis: juxta S. D. q. 83. a. 1. in c. quia sicuti propter vigorem propagativum justitiæ originalis in statu innocentiae semen fuisse instrumentum positivum ipsius: sic, quia propter defectum privativum hujus vigoris, homo concipitur peccato originali inquinatus, & originali justitiâ destitutus, rectè dici potest instrumentum privativum peccati originalis.
18. Inferes tertio. Peccatum originale aliter fuisse in Adamo, aliter in nobis: nam in illo fuit personale, & capitale simul; personale, quatenus propriâ voluntate commissum; capitale, quatenus commissum voluntate capitis, adeoque moraliter voluntate omnium posterorum: quo modo etiam ab aliis vocatur peccatum originis. Prout verò in nobis intrinsicè reperitur, sic propriè originale dicitur; capitale etiam non activè, tanquam in alios derivabile, sed passivè, tanquam à capite in membra derivatum.
19. Inferes quartò: Quo sensu dicat Apostolus, omnes in Adam peccasse? Non enim significatur omnes homines formaliter in Adamo peccasse; sed Adamo peccante tanquam capite totius generis humani, omnibus membris ejusdem generis humani impositam fuisse necessitatem & debitum in primo instanti suæ originis & conceptionis actu contrahendi eandem labem & maculam, quam Adamus in sua persona contraxerat. Sed etiam rectè dicitur Adam in nobis peccare, quando in originali peccato concipimur? Respondeo affirmativè. Hoc enim loquendi modo utitur S. Ecclesia in approbato officio de Immaculata Conceptione dicens: *Te pulchram ornavit sibi sponfam, in qua Adam non peccavit: adeoque supponit, in aliis hominibus non exemptis Adamum peccare.* Cujus tamen di-

stionis alius sensus esse non potest, quàm quòd primum Adæ peccatum tanquam causa moralis per seminale propagationem actu applicetur ad producendum effectum moralem culpe originalis in posteris primùm conceptis.

Si dicas. Peccatum Adæ jam fuisse remissum, & extinctum: non ergo amplius habere mortalem influxum. Respondeo fuisse remissum & extinctum, ut erat personale, non ut erat capitale; sic enim virtualiter remansit in privatione vigoris, qui prius erat in carne, & semine Adami.

Inferes quintò: Etsi personale peccatum Adæ, ceu capitis sit causa moralis respectu peccati originalis in posteris contracti, non tamen esse causam demeritoriam ipsius: quia demeritum correlativè non respicit culpam, sed poenam; atqui peccatum originale est vera culpa secundum prius dicta, non poena peccati: ergo à peccato Adami non respicitur, vel causatur demeritò. Secundò causalitas demeritoria ponit effectum mediante aliqua voluntate, e. g. poena causatur à peccato demeritorie, quia peccans præbet DEO fundamentum justæ indignationis & punitionis: sed culpa originalis causatur in parvulo nulli mediante alienâ voluntate: ergo non demeritorie, quomodo ergo peccatum originale causatur moraliter?

Respondeo, in quantum in ipso conceptionis instanti, quo anima corpori à Adamo per seminale propagationem generato infunditur, simul moraliter refultat, seu inest animæ macula peccati, ipsi debita propter Adami peccatum, quod erat peccatum capitis, & totius naturæ.

Fuit tamen Adami peccatum causa demeritoria directâ respectu poenali effectum, qui naturam lapsam comitantur, fuit etiam indirectâ causa demeritoria plurium peccatorum, in quantum propter originale peccatum subtrahitur abundantia auxiliorum, & gratiarum, quibus hominis voluntas firmaretur in bono, & retraheretur à malo, ex quo per accidentis contingit frequentior lapsus in peccata.

ARTICULUS II.

Quodnam Adæ peccatum sit causa transfusionis in posteros:

SUMMARI A.

1. Plures malitia concurrentes ad peccatum Adami.
2. Peccatum inobedientia traducitur in posteros.
3. Quodlibet primum peccatum fuisse transfundendum.
4. Ostenditur ex D. Th. & ratione.
5. Fundamenta sententia negantis.
6. Exponitur mens SS. Patrum.
7. Comminatio mortis implicite fuit conjuncta etiam transgressioni præceptorum naturalium.
8. Cur comminatio mortis explicite adjuncta comminatio?
9. Peccatum superbie fuit prius naturâ, quam peccatum inobedientia.
10. Alia peccata Adami non transeunt in posteros.
11. Eva sola peccando non nocuisset generi humano.
12. Siqui liberi ab Adamo ante lapsum fuisse geniti, non traxissent originale peccatum.
13. Etiam internum peccatum inobedientia fuisse traductum.
14. Peccata proximorum parentum non transfunduntur.
15. Qui miraculose formaretur ex carne humana, non contraheret originale peccatum.

§. I.

Statuitur Sententia Thomistica.

Suppono primo. In lapsu Adami plures malitias ac deformitates intervenisse, ut habet D. q. 82. a. 2. ad 1. puta superbia, gula, inobedientia, quarum tamen præcipua & actu summata fuit malitia inobedientia; ut è Scripturis Conciliis constat. Unde